



ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව
இலங்கை மத்திய வங்கி
CENTRAL BANK OF SRI LANKA

සන්නිවේදන දෙපාර්තමේන්තුව

30, ජනාධිපති මාවත, කොළඹ 01, ශ්‍රී ලංකාව
 දුරකථන අංක: 2477424, 2477423, 2477311
 ෆැක්ස්: 2346257, 2477739
 ඊ-මේල්: dcommunications@cbsl.lk, communications@cbsl.lk
 වෙබ් අඩවිය: www.cbsl.gov.lk

ප්‍රතිපත්ති නිවේදනය

නිකුත් කළේ ආර්ථික පර්යේෂණ දෙපාර්තමේන්තුව
දිනය 2018 අප්‍රේල් මස 04 වැනි දින

මුදල් ප්‍රතිපත්ති විවරණය : 2018 - අංක 02

උද්ධමනයෙහි සහ උද්ධමන අපේක්ෂාවන්හි හිතකර වර්ධනයන් මෙන්ම, ආර්ථිකයට ළඟා විය හැකි උපරිම වර්ධන මට්ටම සහ පවත්නා වර්ධන මට්ටම අතර පරතරය පුළුල් කිරීමට හේතු වූ සාපේක්ෂව අඩු මූර්ත ද.දේ.නි. වර්ධනය පිළිබඳ අවධානය යොමු කරමින් 2018 අප්‍රේල් මස 03 වැනි දින පැවති රැස්වීමේ දී මුදල් මණ්ඩලය ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතික කොරිඩෝවේ ඉහළ සීමාව වන නිත්‍ය ණය පහසුකම් අනුපාතිකය (SLFR) පදනම් අංක 25 කින් අඩු කිරීමට තීරණය කළේය. මෑතකදී දේශීය වෙළඳපොළ තුළ දක්නට ලැබුණු පොලී අනුපාතිකවල විචලනය අඩු කිරීමට ද, මෙම තීරණය හේතු වනු ඇතැයි අපේක්ෂිතය.

නිත්‍ය ණය පහසුකම් අනුපාතිකය අඩු කිරීම සඳහා මුදල් මණ්ඩලය ගනු ලැබූ තීරණය පහත සඳහන් සාර්ව ආර්ථික වර්ධනයන් මත පදනම් වේ.

ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුවෙහි තාවකාලික ඇස්තමේන්තු අනුව, 2016 වසර තුළදී වාර්තා වූ සියයට 4.5 හා සැසඳීමේදී 2017 වසර තුළදී වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය පදනම මත සියයට 3.1 ක වර්ධනයක් වාර්තා කරමින් 2017 වසරේ ශ්‍රී ලංකා ආර්ථිකයේ වර්ධන ක්‍රියාකාරීත්වය සාපේක්ෂව අඩු මට්ටමක පැවතුණි. ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ මුදල් ප්‍රතිපත්ති ලිහිල් කිරීමේ ක්‍රියාමාර්ගය, මන්දගාමීව පවතින කෙටිකාලීන වර්ධන අපේක්ෂා වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා සහාය වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරෙන අතර,

මැදිකාලීනව තිරසාර ඉහළ වර්ධන ප්‍රවණතාවක් කරා ආර්ථිකය යොමු කිරීම සඳහා සැලසුම්ගත ව්‍යුහාත්මක ප්‍රතිසංස්කරණ ප්‍රමාදයකින් තොරව ක්‍රියාත්මක කිරීම අත්‍යවශ්‍ය වේ.

ආහාර උද්ධමනය අඛණ්ඩව අඩු වීම හා හිතකර පදනම් බලපෑම හේතුවෙන් කොළඹ පාරිභෝගික මිල දර්ශකය (කො.පා.මි.ද.) මත පදනම් වූ මතුපිට උද්ධමනය, 2018 වසරේ මාර්තු මාසයේදී තවදුරටත් මන්දගාමී විය. 2018 වසරේ පළමු මාස දෙක තුළ ජාතික පාරිභෝගික මිල දර්ශකය (ජා.පා.මි.ද.) මත පදනම් වූ උද්ධමනයෙහි ද එවැනි අඩු වීමේ ප්‍රවණතාවක් දක්නට ලැබුණි. දැඩි මුදල් ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරයට ප්‍රතිචාර දක්වමින්, මූලික උද්ධමනය මැදි-තනි අගයක් මට්ටමට වඩා පහළින් පැවති අතර, උද්ධමන අපේක්ෂා පාලනය වී පැවතිණි. මෙම ප්‍රවණතා අනුව, නුදුරු කාලයේදී සිදු විය හැකි පරිපාලිත මිල ගණන් සංශෝධන හේතුවෙන් උද්ධමනයට සිදුවන බලපෑම සැලකිල්ලට ගැනීමෙන් අනතුරුව වුවද, 2018 වසරේදී මතුපිට උද්ධමනය ඉලක්කගත පරාසය තුළ පවතිනු ඇතැයි පුරෝකථනය කෙරේ.

විදේශීය අංශය සැලකූ විට, 2018 ජනවාරි මාසයේ දී අපනයන ක්‍රියාකාරීත්වය මිල සහ ප්‍රමාණ යන දෙඅංශයෙන්ම ඉහළ ගිය නමුත්, ආනයන වඩා වැඩි වේගයකින් ඉහළ යෑම හේතුවෙන් වෙළඳ හිඟය පුළුල් විය. කෙසේ වුවත්, සංචාරක ඉපැයීම් ලෙස ලද විදේශ විනිමය ලැබීම් සහ විදේශ සේවා නියුක්තිකයන්ගේ ප්‍රේෂණ ඉහළ යෑම, ජංගම ගිණුම මත වූ බලපෑම යම්තාක් දුරකට සමනය වීමට හේතු විය. 2018 වසරේ පළමු කාර්තුවේ දී උද්ධමනය අඩු වීම සහ නාමික විනිමය අනුපාතිකය ක්‍රමයෙන් අවප්‍රමාණය වීම හේතුවෙන් මූර්ත සඵල විනිමය අනුපාතික දර්ශකවල ක්‍රමික ගැලපීමක් සිදු වූ අතර, එමගින් රටේ විදේශීය තරගකාරීත්වය ඉහළ නැංවිණි. නමුත් විනිමය අනුපාතික ක්‍රමය යටතේ තරගකාරීත්වය ඉහළ යෑම, ඉදිරි කාලයේ දී විදේශීය ජංගම ගිණුමේ හිඟය අඩු වීම සඳහා සහාය වනු ඇත. 2017 වසරේ වාර්තා වූ එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 1,664 ක ශුද්ධ විදේශ විනිමය මිලදී ගැනීමවලට අමතරව, 2018 වසරේ මේ දක්වා කාලය තුළදී, ජාත්‍යන්තර සංචිත ප්‍රමාණය වර්ධනය කරගැනීම සඳහා දේශීය විදේශ විනිමය වෙළඳපොළෙන් එ.ජ. ඩොලර් මිලියන 400 ක් ඉක්මවා මිලදී ගැනීමට ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවට හැකි වී ඇති අතර, එමගින් නිල විදේශීය සංචිතවල ණය මත පදනම් නොවූ සංචිත ප්‍රමාණය වර්ධනය වී, බාහිර කම්පනයන්ට නතු වීමේ අවදානම ද අඩු විය.

රාජ්‍ය මූල්‍ය ඒකාග්‍රතා ක්‍රියාවලිය සඳහා රජයේ ප්‍රයත්නය හමුවේ වුවද, රාජ්‍ය මූල්‍ය ක්‍රියාකාරකම්හි සිදුවූ වෙනස්කම් හේතුවෙන් 2017 වසරේදී සමස්ත රාජ්‍ය මූල්‍ය හිඟය අපේක්ෂිත මට්ටමට වඩා වෙනස් විය. කෙසේ වෙතත්, බදු ආදායම්වල සහ පුනරාවර්තන වියදම්වල සැලකිය යුතු යහපත් වර්ධනයෙහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස 2017 වසරේදී ප්‍රාථමික ගිණුමේ අතිරික්තයක් සහ ද.දේ.නි.යෙහි ප්‍රතිශතයක් ලෙස රාජ්‍ය ණයෙහි අඩුවීමක් වාර්තා විය. 2018 අප්‍රේල් මස 01 වන දින සිට ක්‍රියාත්මක වන දේශීය ආදායම් පනත මෙන්ම, ආදායම් පරිපාලනය වැඩිදියුණු කිරීම සඳහා ගෙන ඇති ක්‍රියාමාර්ග, ඉදිරි කාලයේ දී රාජ්‍ය මූල්‍ය කාර්යසාධනය සඳහා සහාය වනු ඇතැයි අපේක්ෂා කෙරේ.

මුදල් අංශය සැලකීමේදී, වාණිජ බැංකු විසින් රාජ්‍ය අංශය වෙත සපයන ලද ණය ප්‍රමාණයෙහි ඉහළ යෑමක් වාර්තා වුවද, පුළුල් මුදල් සැපයුමේ වර්ධනය සහ පෞද්ගලික අංශය වෙත සපයන ලද ණය වර්ධනය 2018 වසරේ පළමු මාස දෙක තුළදී මන්දගාමී විය. බොහෝ වෙළඳපොළ පොලී අනුපාතික ඉහළ මට්ටම්වල ස්ථායීව පැවති අතර, උද්ධමනය පහළ යෑමත් සමඟම මූර්ත පොලී අනුපාතික ඉහළ යෑමේ ප්‍රවණතාවක් පෙන්නුම් කළේය. කෙසේ වෙතත්, මෑතකදී කෙටිකාලීන වෙළඳපොළ පොලී අනුපාතික සැලකිය යුතු ලෙස ඉහළ යෑමක් පෙන්නුම් කළ අතර, එවැනි විචලනයන් අවම කිරීම සඳහා නිසි මෙහෙයුම් ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව මැදිහත් වීම අවශ්‍ය විය.

ඉහත සාධක මත පදනම්ව ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතික අඩු කිරීමේ අවශ්‍යතාවක් පවතින බව මුදල් මණ්ඩලයේ අදහස විය. විශේෂයෙන්ම, උද්ධමනයෙහි සහ උද්ධමන අපේක්ෂාවල හිතකර වර්ධනයන්, මුදල් අංශයේ ප්‍රවණතා සමඟ අඩු ආර්ථික වර්ධන ක්‍රියාකාරීත්වය යන කරුණු මුදල් ප්‍රතිපත්ති ස්ථාවරය ලිහිල් කිරීම සඳහා පදනම් වන සාධක වේ. මේ අතර, ගෝලීය ආර්ථික වර්ධනයන් සහ දේශීය රාජ්‍ය මූල්‍ය අංශය වෙතින් ඇති විය හැකි අවදානම් ඉදිරි කාලයේ දී සම්පව අධීක්ෂණය කළ යුතු සාධක වේ. ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ නිත්‍ය ණය පහසුකම් අනුපාතිකය (SLFR) පදනම් අංක 25 කින් පහළ දැමීමට ගත් තීරණයත් සමඟ නිත්‍ය ණය පහසුකම් අනුපාතිකය සියයට 8.50 ක් වන අතර, නිත්‍ය තැන්පතු පහසුකම් අනුපාතිකය (SDFR) සියයට 7.25 මට්ටමේ නොවෙනස්ව පවතී. අඩු උච්චාවචන සහිතව කෙටිකාලීන පොලී අනුපාතික යෝග්‍ය මට්ටමේ පවත්වා ගැනීමට ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතික කොරිඩෝව පටු කිරීම ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවට සහාය වනු ඇත.

මුදල් ප්‍රතිපත්ති තීරණය:	නිත්‍ය ණය පහසුකම් අනුපාතිකය පදනම් අංක 25 කින් අඩු කෙරේ.
නිත්‍ය තැන්පතු පහසුකම් අනුපාතිකය (SDFR)	සියයට 7.25
නිත්‍ය ණය පහසුකම් අනුපාතිකය (SLFR)	සියයට 8.50
ව්‍යවස්ථාපිත සංචිත අනුපාතය (SRR)	සියයට 7.50

මිලහ මුදල් ප්‍රතිපත්ති නිවේදනය 2018 මැයි මස 11 වැනි දින නිකුත් කිරීමට නියමිතය.

සංඛ්‍යා ඇමුණුම:

සංඛ්‍යා සටහන 01: මූර්ත ද.දේ.නි.යේ වර්ධනය (තාවකාලික)

ආර්ථික කටයුතු	වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය % වෙනස									
	2016					2017				
	පළමු කාර්තුව	දෙවන කාර්තුව	තෙවන කාර්තුව	සිව්වන කාර්තුව	වාර්ෂික	පළමු කාර්තුව	දෙවන කාර්තුව	තෙවන කාර්තුව	සිව්වන කාර්තුව	වාර්ෂික
කෘෂිකාර්මික	-4.4	-5.6	1.4	-6.2	-3.8	-4.4	-3.1	-3.0	7.1	-0.8
කර්මාන්ත	13.9	0.7	2.4	5.6	5.8	3.6	5.6	3.9	2.7	3.9
සේවා	3.3	3.3	5.7	6.2	4.7	4.3	2.7	2.8	3.2	3.2
ද.දේ.නි.	5.9	1.9	4.5	5.4	4.5	3.4	3.0	2.9	3.2	3.1

මූලාශ්‍රය: ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

සංඛ්‍යා සටහන 02: උද්ධමනය

මාසය	මාර්-17	ප්‍රති-17	සැප්-17	දෙසැ-17	ජන-18	පෙබ-18	මාර්-18
මතුපිට උද්ධමනය (වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය % වෙනස)	කො.පා.මි.ද. (2013=100)	7.3	6.1	7.1	7.1	5.8	4.5
	ජා.පා.මි.ද. (2013=100)	8.6	6.3	8.6	7.3	5.4	-
මූලික උද්ධමනය (වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය % වෙනස)	කො.පා.මි.ද. (2013=100)	7.3	5.1	6.0	4.3	3.5	3.4
	ජා.පා.මි.ද. (2013=100)	7.0	4.1	4.6	2.7	2.1	-

මූලාශ්‍රය: ජනලේඛන හා සංඛ්‍යාලේඛන දෙපාර්තමේන්තුව

සංඛ්‍යා සටහන 03: මුදල් අංශයේ ප්‍රවණතා (තාවකාලික)

දර්ශකය	ප්‍රමාණය (රුපියල් බිලියන)					වාර්ෂික ලක්ෂ්‍යමය % වෙනස				
	ප්‍රති-17	සැප්-17	දෙසැ-17	ජන-18	පෙබ-18	ප්‍රති-17	සැප්-17	දෙසැ-17	ජන-18	පෙබ-18
සංචිත මුදල්	892	909	940	930	938	17.8	14.5	9.8	12.3	10.7
පුළුල් මුදල් සැපයුම (M _{2b})	5,873	6,132	6,308	6,378	6,451	21.2	20.3	16.7	16.8	16.2
ශුද්ධ විදේශීය වත්කම්	-246	10	122	128	116	50.0	103.8	152.6	138.9	131.3
ශුද්ධ දේශීය වත්කම්	6,119	6,122	6,187	6,251	6,335	14.7	13.9	9.8	8.0	7.0
රජය වෙත ලබා දුන් ශුද්ධ ණය	2,235	2,224	2,169	2,221	2,246	11.4	14.1	10.0	5.1	2.4
රාජ්‍ය ව්‍යවසායන් සඳහා ලබා දුන් ණය	551	498	514	507	524	13.7	10.0	3.9	-2.2	-2.0
පෞද්ගලික අංශය වෙත ලබා දුන් ණය	4,505	4,659	4,822	4,863	4,922	18.6	17.5	14.7	15.2	14.6
පුළුල් මුදල් සැපයුම (M ₄)	7,221	7,558	7,796	7,900	7,979	20.3	19.9	17.6	17.7	17.1

මූලාශ්‍රය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව

සංඛ්‍යා සටහන 04: පොලී අනුපාතික

පොලී අනුපාතික (%)	2017 මාර්තු අවසානයට	2017 ජූනි අවසානයට	2017 සැප්. අවසානයට	2017 දෙසැ. අවසානයට	2018 ජන. අවසානයට	2018 පෙබ. අවසානයට	2018 මාර්තු අවසානයට	2018 අප්‍රේල් 03 දිනට
ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුවේ ප්‍රතිපත්ති පොලී අනුපාතික								
නිත්‍ය තැන්පතු පහසුකම් අනුපාතිකය	7.25	7.25	7.25	7.25	7.25	7.25	7.25	7.25
නිත්‍ය ණය පහසුකම් අනුපාතිකය	8.75	8.75	8.75	8.75	8.75	8.75	8.75	8.75
බරිත සාමාන්‍ය ඒක්ෂණ මුදල් අනුපාතිකය (AWCMR)	8.75	8.75	8.11	8.15	8.15	8.12	8.41	8.49
භාණ්ඩාගාර බිල්පත් ඵලදා අනුපාතික (ප්‍රාථමික වෙළඳපොළ)								
දින 91	9.63	9.60	8.71	7.69	7.69	8.24	8.17	-
දින 182	10.62	10.29	9.01	8.30	7.95	8.52	8.52	-
දින 364	10.98	10.47	9.10	8.90	8.90	9.59	9.69	-
ණය අනුපාතික								
බරිත සාමාන්‍ය ප්‍රමුඛ ණය අනුපාතිකය (AWPR) (සතිපතා)	11.79	11.70	11.55	11.55	11.04	11.43	11.55	-
බරිත සාමාන්‍ය ණය අනුපාතිකය (AWLR)	13.40	13.73	13.83	13.88	14.06	14.03	-	-
බරිත සාමාන්‍ය නව ණය අනුපාතිකය (AWNLR)	14.54	14.90	14.75	14.31	14.07	14.11	-	-
තැන්පතු අනුපාතික								
බරිත සාමාන්‍ය තැන්පතු අනුපාතිකය (AWDR)	8.81	9.13	9.25	9.07	9.08	9.05	9.00	-
බරිත සාමාන්‍ය ස්ථාවර තැන්පතු අනුපාතිකය (AWFDR)	11.38	11.66	11.81	11.48	11.54	11.45	11.41	-
බරිත සාමාන්‍ය නව තැන්පතු අනුපාතිකය (AWNDR)	11.49	11.57	10.63	10.06	10.57	10.05	-	-

මූලය: ශ්‍රී ලංකා මහ බැංකුව